

KINH ĐẠI BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

QUYỂN 550

Phẩm 18: TƯỚNG KHÔNG (2)

Đấy giờ Thiện Hiện bạch Phật:

–Như Thế Tôn đã dạy, các hành đều do phân biệt tạo ra, sinh từ vọng tưởng nên hoàn toàn không thật có; do nhân duyên nào mà các Bồ-tát đó đạt được công đức vô lượng, vô biên như vậy?

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng thế, đúng thế, như lời ông nói! Nhưng các Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, cũng nói các hành đều do phân biệt tạo ra; không đều không sở hữu, hư vọng đều là không thật. Vì sao? Vì các Đại Bồ-tát này đã khéo học pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh, đã quán sát các hành đều do phân biệt tạo ra; cho nên không đều không sở hữu, hư vọng đều là không thật. Đại Bồ-tát này như thế quán sát các hành đều do phân biệt làm ra; cho nên không đều không sở hữu, hư vọng đều là không thật. Như vậy, như vậy thì không nên lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Như như, không xa lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa; như vậy, như vậy là đã đạt công đức vô lượng, vô biên.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Vô lượng, vô biên có gì sai khác?

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Nói vô lượng, nghĩa là đối với xứ này, lượng nó dứt hẳn. Nói vô biên, nghĩa là ở trong số này không thể cùng tận.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Phải chăng có nhân duyên, sắc cũng có thể nói vô lượng, vô biên. Thọ, tưởng, hành, thức cũng có thể nói vô lượng, vô biên?

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Có nhân duyên, nên sắc cũng có thể nói vô lượng, vô biên. Thọ, tưởng, hành, thức cũng có thể nói vô lượng, vô biên.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Nhân duyên nào mà sắc cũng có thể nói vô lượng, vô biên?

Thọ, tưởng, hành, thức cũng có thể nói vô lượng, vô biên?

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Sắc là tánh không, nên cũng có thể nói là vô lượng, vô biên.

Thọ, tưởng, hành, thức là tánh không, nên cũng có thể nói là vô lượng, vô biên.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Chỉ có sắc, thọ, tưởng, hành, thức là không, hay tất cả pháp cũng đều không?

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Trước đây ta đã chẳng từng nói, tất cả pháp đều không đó sao?

Cụ thọ Thiện Hiện thưa:

–Tuy Phật thường nói các pháp đều không, nhưng các hữu tình không có kiến thức hiểu biết, nên nay con hỏi lại như vậy.

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Không phải chỉ có sắc, thọ, tưởng, hành, thức là không, mà ta nói các pháp đều không.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Vô lượng, vô biên là khái niệm gì?

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Vô lượng, vô biên là khái niệm của Không, Vô tướng, vô nguyên.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Vô lượng, vô biên chỉ là Không, Vô tướng, Vô nguyên. Ngoài ra còn có nghĩa nào khác?

Đức Phật bảo:

–Thiện Hiện, ý ông nghĩ sao? Ta đã chẳng nói tất cả pháp môn đều không đó sao?

Thiện Hiện thưa:

–Đức Như Lai thường dạy, tất cả pháp môn đều không.

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Không tức vô tận. Không tức vô lượng. Không tức vô biên. Không tức các nghĩa khác.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thế nên Thiện Hiện, tất cả pháp môn tuy có nhiều cách nói khác nhau nhưng nghĩa không khác.

Thiện Hiện nên biết, các pháp không, lý đều không thể nói, Như Lai tìm cách nói là vô tận, hoặc nói vô lượng, nói vô biên, nói là không, nói vô tướng, nói vô nguyện, nói không tác, nói không sinh, nói không diệt, nói chẳng phải có, nói vắng lặng, nói lìa nhiễm, nói Niết-bàn...

Các pháp đều như thế, vô lượng pháp môn thật ra nghĩa đều không khác, đều là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác vì các hữu tình mà tìm cách giảng nói.

Khi ấy Thiện Hiện bạch Phật:

–Kỳ lạ thay, bạch Thế Tôn, Ngài đã phương tiện thiện xảo! Thật tánh các pháp vốn không thể giảng nói mà vì hữu tình nên tìm cách chỉ rõ. Như con hiểu nghĩa Phật đã nói, thật tánh các pháp đều không thể nói.

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng thế, đúng thế! Thật tánh các pháp đều không thể nói. Vì sao? Vì tánh tất cả pháp, rốt ráo đều không. Không có người có thể giảng nói rốt ráo không được.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Nghĩa không thể nói có thêm bớt chăng?

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Nghĩa không thể nói không thêm không bớt.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Nếu nghĩa không thể nói không thêm, không bớt thì từ Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng phải không thêm bớt. Nếu sáu pháp Ba-la-mật-đa này cũng không thêm bớt thì sáu pháp Ba-la-mật-đa đều phải không sở hữu. Nếu sáu pháp Ba-la-mật-đa này đều không sở hữu; tại sao Đại Bồ-tát tu hành Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, cầu chứng quả vị Giác ngộ cao tột, có thể thân cận quả vị Giác ngộ cao tột?

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng thế, đúng thế! Từ Bồ thí... sáu pháp Ba-la-mật-đa đều không thêm bớt, cũng không sở hữu. Nhưng khi các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa với phương tiện thiện xảo thì không nghĩ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

thế này: “Như vậy, Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa có thêm, có bớt.”

Chỉ nên nghĩ: “Chỉ có danh tướng gọi là Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa.”

Khi Đại Bồ-tát đó tu hành Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa; đem Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa này mà câu hành tác ý và nương nơi căn lành để cùng phát khởi tâm này; cùng cho các hữu tình bình đẳng, cùng nhau hồi hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột. Quả vị Giác ngộ cao tột rất sâu xa, vi diệu, phải dựa vào đó mà phát tâm hồi hướng như Phật. Do thế lực tăng thượng của hồi hướng bằng phương tiện thiện xảo này, nên chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào gọi là quả vị Giác ngộ cao tột?

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Chân như của các pháp gọi là quả vị Giác ngộ cao tột.

Thiện Hiện nên biết, vì chân như của các pháp không có thêm bớt, nên quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật cũng không thêm bớt. Nếu Đại Bồ-tát thường an trú tác ý nhiều tương ưng chân như như vậy, liền gần với quả vị Giác ngộ cao tột.

Thế nên Thiện Hiện, nghĩa không thể nói, tuy không thêm bớt nhưng không lui mất tác ý chân như. Ba-la-mật-đa tuy không thêm bớt mà không lui mất sự cầu quả vị Giác ngộ cao tột. Đại Bồ-tát nào an trú, tác ý chân như như vậy, mà tu hành Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, liền gần quả vị Giác ngộ cao tột.

M